

[Poul Dam.]

et lovligt øjemed er, bestemmes i og for sig af senere stykker i paragraffen. Man kan ikke forbyde en forening; underforstået: man kan ikke administrativt afgøre, at en forening har et ulovligt formål, men dette kan alene afgøres ved dom. Det vil sige, at det er alene domstolene, som ifølge grundloven kan bestemme grænsen mellem den lovlige politiske virksomhed og den ulovlige politiske virksomhed. Det, vi ser i øjeblikket, er, at politiet, altså en del af administrationen, skønner, efter justitsministerens mening med føje, og vi håber, at det er med føje, men vi kan ikke vide noget om det, der er ingen garanti for det, der er ingen sikkerhed. Der er ikke taget et rimeligt hensyn til de regler, der står i grundloven om disse ting.

Sådan ligger det hele vejen igennem. Statsministeren talte om disse anslag, som må antages at foreligge. Flere gange i statsministerens tale i dag kom formuleringen „må antages“ igen. Det er en formulering, jeg meget vel kan forstå at man er nødt til at bruge ved en række lejligheder, men hvad betyder det? Det betyder, at dette er overladt til politiet eller måske til justitsministeriet eller måske til udenrigsministeriet, i hvert fald er det overladt til administrationen og til regeringen. (*Finansministeren* [Poul Møller]: Til domstolene!). Og til sidst til domstolene, som finansministeren så rigtigt afbryder. Men kan vi få sagerne henvist til domstolene, eller er det sådan, at man ved en lang række forebyggende foranstaltninger, ved beslaglæggelser, ved ransagninger, ved forsøg på at fængsle folk, som har rendt rundt i flere dage og stillet sig lige foran politiet, men først bliver fængslet, hensigtsmæssigt, dagen før denne debat foregår, og derefter må slippes ud, fordi der ikke er basis for at opretholde en fængslingskendelse. (*Finansministeren* [Poul Møller]: På grund af domstolenes frihed!). På grund af domstolenes frihed. Den er jeg glad for eksisterer; det er snart den eneste, der er tilbage her i landet. Denne grove bemærkning ville jeg ikke være fremkommet med, hvis finansministeren ikke havde afbrudt mig. (*Udenrigsministeren* [Poul Hartling]: Du har allerede fortrudt den!). Jeg har ikke

fortrudt den, men det er klart, at åbenbart er politiets fremgangsmåde ikke under tilstrækkelig kontrol.

Vi har fra SFs side tidligere foreslået etablering af et parlamentarisk kontrolorgan med disse ting. Det blev afvist dengang; det forekommer mig, at der er meget i den forløbne tid, som viser, at et sådant parlamentarisk kontrolorgan kunne være nyttigt.

Lad mig lige sige, for at det ikke skal misforstås: vi vil fra vor side på ingen måde benægte, at der i et vist omfang og under visse omstændigheder er brug for et efterretningsvæsen. Det afhænger helt og aldeles af, hvordan dette efterretningsvæsen fungerer, hvordan det benytter sine magtbeføjelser, i hvilken grad det begrænser borgernes frihed på en måde, som ikke er medholdelig, som ikke er i overensstemmelse med grundloven. Men vi har domstolene, og vi er glade for, at vi har domstolene, og vi håber, at alle de sager, som rejses, når frem til domstolene og ikke blot har den funktion, at folk bliver forskrækkede, at folk bliver bange for at udtale sig, at de bliver bange for at skrive noget i aviserne, fordi ransagelsesrisikoen og alle mulige andre risici forskrækker dem, intimiderer dem, sådan at debatten bliver mindre omfattende, end den burde være.

Dernæst kan man spørge sig selv om den politiske fornuft i hele denne situation. Hvad er det egentlig, regeringen vil? For regeringen må jo på en eller anden måde stå bag disse ting; Vi hører i hvert fald ustandseligt, at efterretningstjenesterne er under ministrenes parlamentariske ansvar, og det er de selvfølgelig. Er det virkelig med velberåd hu, regeringen rejser tvivl om, hvorvidt dens erklæringer gentagne gange vedrørende registreringen kan stå til troende? Hvorvidt man virkelig kan regne med, at det er rigtigt? De formuleringer, som justitsministeren har anvendt i den senere tid, giver begrundet anledning til at spørge: hvor er grænsen? Hvad er det for nogle grupper, som man stadig væk registrerer? Er det grupper, som ved dom er fastslået at være ulovlige? Eller er det alle mulige grupper, om hvilke politiet siger, at ved en eller anden lejlighed kunne vi måske nok få en dom, hvis vi gad gennem-